

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

EET-240618-9

Richtlijnen houdbaarheids- etikettering

Tessa Ooijendijk – Ministerie van LNV
Mede namens VWS & NVWA

31 mei 2024

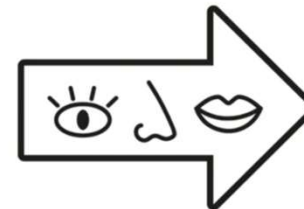

LVN, VWS en de NVWA ondersteunen de toepassing van houdbaarheids iconen

Quote VWS: "VWS stimuleert het gebruik van de mede door STV ontwikkelde iconen ter aanvulling op de TGT en THT op voedselverpakkingen om op deze manier voedselverspilling tegen te kunnen gaan zonder dat daarbij voedselveiligheid in het geding komt".

Quote NVWA: "De NVWA zal niet handhaven op het gebruik van de door VWS geaccepteerde iconen om voedselverspilling tegen te gaan, mits deze iconen op de juiste wijze gebruikt worden."

Ten minste
Houdbaar
Tot:

Vaak goed na datum.
Kijk, ruik en proef.

Te
Gebruiken
Tot:

Gebruik vóór of op datum.
Niet gebruiken na datum.

Regels toepassing houdbaarheidsdatum

THT = Kwaliteit – kan achteruit gaan maar meestal nog goed voor consumptie, geen gevaar voor de gezondheid → Kijk Ruik Proef

TGT = Voedselveiligheid - na datum onveilig voor consumptie – niet meer gebruiken

→ “kijk ruik proef” niet gebruiken bij producten waar na openen een voedselveiligheidsrisico zou kunnen optreden

THT - De datum van minimale houdbaarheid is de datum tot waarop het levensmiddel zijn specifieke eigenschappen behoudt, mits het op passende wijze wordt bewaard. Tot de datum van minimale houdbaarheid is het levensmiddel veilig en van goede kwaliteit, daarna kan de kwaliteit van het levensmiddel achteruitgaan. Het levensmiddel levert daarbij echter geen onmiddellijk gevaar op voor de menselijke gezondheid.

TGT – Na de uiterste consumptiedatum moeten deze levensmiddelen niet meer moeten worden geconsumeerd vanuit een microbiologisch oogpunt, vanwege de groei van pathogene micro-organismen (bijvoorbeeld Listeria Monocytogenes). Na de datum kan dit een onmiddellijk gevaar voor de menselijke gezondheid opleveren.

Regels toepassing houdbaarheidsdatum

- De fabrikant van een levensmiddel moet bepalen welke van de 2 op zijn levensmiddel moet worden vermeld
- De fabrikant moet bepalen wat een juiste houdbaarheidstermijn is voor zijn levensmiddel op basis van analyses van grondstoffen en eindproducten
- Handboek Etikettering van levensmiddelen | Publicatie | NVWA zie hoofdstuk 12 - houdbaarheidsdatum op levensmiddelen
- Verordening (EU) 1169/2011 In artikel 24, eerste lid, van verordening (EU) 1169/2011 is opgenomen wanneer de THT dan wel de TGT moet worden aangebracht op levensmiddelen
- Hulpmiddel voor het bepalen van de keuze tussen de uiterste consumptiedatum of de datum van minimale houdbaarheid: beslisboom in paragraaf 3.3 van Richtsnoerdocument over houdbaarheidsdatum van de Europese voedsel - veiligheidsautoriteit EFSA → <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6306>

Aandachtspunten bij toepassing houdbaarheidsdatum

uit handboek etikettering NVWA

- De houdbaarheidsvermelding & datum zelf moeten goed leesbaar zijn
- De verwijzing naar de datum moet concreet en duidelijk zijn
- Geef een duidelijke beschrijving van de bewaarvoorschriften & bewaartemperatuur, ook na openen. Termen zoals 'beperkt houdbaar' zijn te vaag.
- Gebruik correcte wijze van vermelden datum →
 - houdbaarheid < 3 maanden: dag en maand
 - houdbaarheid 3 – 18 maanden: maand & jaar
 - houdbaarheid > 18 maanden: jaar
- Gebruik geen houdbaarheidsdatum als dat niet nodig is (zie lijst producten uitgezonderd van verplichting in NVWA-handboek Etikettering)

Ontwikkelingen EU

- Het Europese traject in het kader van de Farm to Fork strategie om aanvullende vermeldingen over de houdbaarheid te ontwikkelen is voorlopig gestaakt. De verwachting is dat dit op enig moment weer opgestart wordt. De ervaring die ondertussen in Nederland wordt opgedaan met deze iconen kan dan waardevolle input zijn voor het Europese initiatief.
- De Europese Commissie heeft in maart 2023 een voorstel gedaan om aan de verplichte THT informatie de tekst 'vaak goed na' toe te voegen. Dit voorstel is weer ingetrokken.
- In de tussentijd is het fabrikanten toegestaan op vrijwillige basis extra informatie te geven. Hierbij is het belangrijk dat deze informatie niet ter vervanging van de verplichte informatie gebracht wordt maar als aanvulling.

Uitbreiding Annex X

- In Annex X van de Etiketteringsverordening (VO 1169/2011) staat een lijst met producten waar geen houdbaarheidsdatum op vermeld hoeft te worden - zoals bijvoorbeeld vers fruit en aardappelen, azijn, suiker, zout.
- Het ministerie van VWS heeft in 2026 een onderzoek uit laten voeren door BURO om te kijken of deze lijst veilig uitgebreid kon worden met diverse andere lang houdbare producten. Het advies van BURO was positief.
- De ministeries LNV en VWS pleiten in Europa al gedurende lange tijd voor uitbreiding van Annex X en hebben dit al diverse keren ter tafel gebracht. Er is echter een coalitie van meerdere landen nodig om dit voor elkaar te krijgen.
- Mogelijk kan een lobby van internationale bedrijven hierbij helpen.

Coalitie Houdbaarheid

18 juni tekenmoment; Stichting Samen Tegen Voedselverspilling, Unilever, AH, FNLI, Too Good To Go, Friesland Campina, de Smaakspecialist

<https://samentegenvoedselverspilling.nl/coalitie-houdbaarheid>

Gezamenlijk bewustwording creëren over houdbaarheid door:

1. Geen THT datum te vermelden op producten waar geen houdbaarheidsdatum op hoeft te staan (Annex X);
2. Iconen ter verduidelijking van THT en TGT te plaatsen op alle producten waarvoor zij het merk voeren (binnen 3 jaar, algemene STV iconen of iconen van Too Good To Go);
3. Het aantal uitingen van consumentenvoorlichting over houdbaarheid in Nederland via eigen kanalen te vergroten (minimaal 5 extra uitingen p.j.);
4. Zich in te spannen om de annex X van VO EU 1169/2011 uitzonderingen lijst uit te breiden met overige lang houdbare producten (minimaal in lijn met advies van BuRO);
5. Onderzoek te doen en afspraken te maken om eisen van keten partners t.a.v. levering van producten met een minimale tijd tot aan verloop van THT datum, te verkorten.